

РЕШЕНИЕ

№ 3992

гр. София, 14.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 18.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **6464** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.

1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба на [фирма] с ЕИК хх, със седалище и адрес на управление: гр. С., [улица] срещу Националната Агенция за Приходите.

В исковата молба се твърди, че дружеството е претърпяло имуществени вреди от ревизионен акт /РА/ № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г., отменен с решение № 550/29.01.2019 г. на АССГ, оставено в сила с решение № 12830 от 01.10.2019 г. на ВАС.

Претендира се:

1. присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 101 527,77 лв., представляваща мораторна лихва, дължима по договор за заем от 10.12.2012 г. със заемодател П. Р. П. и платена на 27.12.2019 г.

2. присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 55 680 лв., представляващо платено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие с [фирма], за осъществено процесуално представителство и защита в хода на съдебното производство по оспорването на № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г.

Като писмени доказателства в производството по делото са приети Заповед за възлагане на ревизия № Р-22221715007450-020-001/09.09.2015 г., с която е започнала ревизията и постановление за налагане на предварителни обезпечителни мерки (ПНПОМ) № 6419/09.09.2015 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП,

[населено място], с което са наложени запори върху притежавани от дружеството банкови сметки за сумата от 291 859,71 лв.

Твърди се, че с налагането на запорите търговската дейност на дружеството е била преустановена, защото то не е могло да се разплаща с доставчиците и служителите. [фирма] не е могло да обслужва и поетите задължения по договор за заем от 10.12.2012 г. със заемодател П. Р. П., който също е приет като доказателство по делото. Съгласно този договор, дружеството се задължава да върне заема след изтичането на тригодишен срок при лихва в размер на 5 на сто. Сочи се, че сумата е предоставена в брой на датата на подписване на договора.

След отмяната на РА № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г. през 2019 г. между страните е сключено допълнително споразумение, също прието като доказателство по делото, с което дълга на [фирма] към П. П. е погасен чрез бартер – прехвърляне в собственост на заемодателя на стоки и оборудване, намиращи се в притежавания от него ресторант „Х.“ на обща стойност 389 583 лв. Твърди се, че сумата от 101 527,77 лв., представлява мораторна лихва, дължима по договор за заем от 10.12.2012 г.

По отношение на сумата от на 55 680 лв., ищецът твърди, че тя представлява платено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие с [фирма] 10.04.2017 г. и подписан към него анекс от 12.03.2019 г., за осъществено процесуално представителство и защита в хода на съдебното производство пред АССГ и ВАС по оспорването на РА № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г. Общата дължима сума по договора и анекса възлизат на 57 680 лв., като от тях следва да се приспадне сумата от 2000 лв., присъдена в полза на дружеството от АССГ, след отмяната на РА.

Ответникът НАП, чрез пълномощника си юрисконсулт М. е подал писмен отговор, в който оспорва предявените искове по основание и размер.

По делото е изслушано и прието заключение (основно и допълнително) на съдебно-икономическа експертиза (СИЕ).

Приети са и писмени доказателства във връзка с дадени от съда указания на основание чл. 171, ал. 4 от АПК, за това, че П. П. е притежавал сумата, която се твърди, че е била предоставена като заем на [фирма].

В тази връзка беше разпитан и един свидетел.

По време на проведените по делото открити съдебни заседания, ищецът, редовно призован, се представлява от адвокат Д., която поддържа исковата молба. В дадения от съда срок са представени допълнителни съображения в писмен вид.

Ответникът - Национална агенция за приходите, се представлява от юрисконсулт М., който оспорва исковата молба, по аргументи посочени в отговора на исковата молба, както и по такива, изложени в представени писмени бележки.

Участвалият в производството по делото прокурор, като представител на СГП, изразява становище за неоснователност на предявените искове.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че срещу [фирма] е било образувано ревизионно производство със Заповед за възлагане на ревизия № Р-22221715007450-020-001/09.09.2015 г., С постановление за налагане на предварителни обезпечителни мерки (ПНПОМ) № 6419/09.09.2015 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място], са наложени запори върху

притежавани от дружеството банкови сметки за сумата от 291 859,71 лв.

Ревизионно производство, приключило с ревизионен акт /РА/ № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г., отменен с решение № 550/29.01.2019 г., на АССГ, оставено в сила с решение № 12830 от 01.10.2019 г. на ВАС.

По допустимостта на иска: искът е допустим. Той е предявен след отмяна на административен акт и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял неимуществени вреди.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите от ЗЗД и тази по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място различieto по между им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение и когато в следствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 от АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 от ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвента към протовоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. Чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони, но под "акт" не следва да се разбира всеки такъв на административен орган или длъжностно лице, а определена категория актове - нормативни, общи и индивидуални административни актове. Издаването на подобни актове е регламентирано в съответните закони. Касае се за всички видове административни актове, издавани от държавни или общински органи в кръга на законово определената им компетентност.

Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждения може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни

актове са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, вследствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки ще бъде абсолютно условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (арг. чл. 154, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ с оглед фактическите твърдения на ищеца включва в кумулативна даденост: 1. наличие на издаден административен акт или действие на длъжностно лице или орган на ответника; 2. незаконосъобразност на акта или действието; 3. причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразното действие на длъжностно лице или орган на ответника и настъпилите вредоносен резултат.

Първата предпоставка в случая е доказана – от органите по приходите при ТД на НАП, [населено място] е издаден Ревизионен акт № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г.

Доказана е без дори да е спорна и втората предпоставка – ревизионният акт е отменен след проведено успешно оспорване по съдебен ред поради неговата незаконосъобразност.

Според настоящия съдебен състав в разглеждания казус не се доказва наличието на третата предпоставка за реализиране на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, по следните съображения.

1. По отношение на сумата от 101 527,77 лв., представляваща мораторна лихва, дължима по договор за заем от 10.12.2012 г.

На първо място следва да се отбележи, че ищецът твърди, че причината за претърпяната вреда е налагането на обезпечителни мерки с ПНПОМ № 6419/09.09.2015 г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП, [населено място], с което са наложени запори върху притежавани от дружеството банкови сметки за сумата от 291 859,71 лв.

Производството по налагане на обезпечителни мерки се развива паралелно, но автономно от самото ревизионно производство. Съгласно чл. 121, ал. 1 и ал. 2 от ДОПК, в хода на ревизията или при издаване на ревизионния акт органът по приходите може да поиска мотивирано от публичния изпълнител налагането на предварителни обезпечителни мерки с цел предотвратяване извършването на сделки и действия с имуществото на лицето, вследствие на които събирането на задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски ще бъде невъзможно или значително

ще се затрудни. Предварителните обезпечителни мерки се налагат по реда на чл. 195 с постановление на публичния изпълнител и се обжалват по реда на чл. 197.

Безспорно е в случая, че дружеството не е могло да се разпорежда със сумите сметките си, поради наложения с посоченото ПНПОМ запор. Но също така е безспорно, че [фирма] не е оспорило постановление № 6419/09.09.2015 г. по реда на чл. 197 и следващите от ДОПК, т.е. административният акт, от който евентуално е могла да настъпи вредата не е отменен по административен или съдебен ред. От това обстоятелство се налага извода, за липса на първата предпоставка за ангажиране на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Следва да се отбележи, че [фирма] не искало на основание чл. 229, ал. 1 от ДОПК, от публичният изпълнител да му разреши определена част от постъпилите или постъпващите по сметката на длъжника суми да се оставят на негово временно разпореждане за неотложни плащания във връзка с дейността му.

На второ място, дори да се приеме, че твърдяната вреда хипотетично би могла да настъпи от отменения РА № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г., настоящият съдебен състав намира, че настъпването на вреда от посочения вид и размер не е доказано.

За установяването на твърдението за сключен договор между [фирма] и П. П. ищецът ангажира изслушването на СИЕ.

Експертът е описал коректно наличните документи, имащи отношение към спора. Отговорено е изчерпателно на поставените въпроси, като са направени изводи, след проверка и анализ на събраните писмени доказателства. При изготвяне на заключението вещото лице е направило справки в счетоводството на [фирма].

Съдът намира, че следва да кредитира изводите в заключението като мотивирани, логични и компетентни.

В допълнението към заключението, изготвено след проверка на синтетичните оборотни ведомости на дружество в периода 2016 г. - 2019 г. вещото лице посочва, че счетоводното отразяване на сключването на договора и получаването на сумата от [фирма] не се изяснява, не са представени първични и вторични счетоводни документи и счетоводни регистри, от които да се види, кога, в какви размери и по какъв начин са били предоставени сумите от П. П. на дружеството. От анализа на публикуваните до 2014 г. Годишни финансови отчети на дружеството не може да се установи счетоводно отразяване на сумата по договора от 10.12.2012 г. през 2012 г. Има данни за постъпления от допълнителни вноски от собственици през 2012 г. в размер на 58 хил. лв, през 2013 г. в размер на 72 хил. лв. и през 2014 г. в размер на 63 хил. лв. В синтетичната ведомост от 2016 г. има задължение по счетоводна сметка – задължения към собственици в размер на 463 982,21 лв., но няма данни, кога и как е формирано това задължение и от какви суми.

Изложеното опровергава твърдението в исковата молба за това, че сумата от 250 000 лв. е била предоставен в брой на дружеството на 10.12.2012 г. Липсата на счетоводното ѝ отразяване е солиден аргумент в подкрепа на този извод.

На последно място съдът не намира за доказано твърдението, че П. П. е разполагал със сумата от 250 000 лв., към момента на сключване на договора.

По отношение на самия П. П. не се представиха доказателства, за това, че е имал доходи, даващи му възможност да спести в брой сочените средства в края на 2012 г.

За доказване наличието на такива средства, бяха представени писмени доказателства – копия от Годишните Данъчни Декларации за периода 2009 г. – 2014 г. на Ц. Р. – баба

на П., Б. П. – леля на П., М. П. – негова майка и Р. П. – негов баща.

От самите ГДД и от молбата на адвокат Д. (л. 221) се установява, че посочените лица са реализирали през период 2009 г. – 2012 г. доходи, предимно от наем, чиито общ размер е над 400 хил. лв.

Разпитана в процесуално качество на свидетел майката на П., М. П. посочи, че е помагала финансово сина си в периода 2001 г. – 2015 г. Тя е получавала пари от бабата и лелята на П. и му ги е дарявала, за да подкрепя бизнеса му. По нейна оценка е дала на сина си около 200 хил. лв., а може и повече.

Съдът кредитира показанията на свидетелката, независимо от факта, че тя е негова майка, а той е бил едноличен собственик на ищеца [фирма]. Същите не носят елементи на противоречие с останалите събрани доказателства.

Съвсем логично е, при наличието на доходи, които са в пъти по-високи от средните за страната, членовете на едно семейство да си помагат взаимно с пари, без да се обвързват със съставянето на документи.

От друга страна е абсолютно невероятно Ц. Р., Б. П. и М. П. да са предали на П. в периода 2009 г. – 2012 г. целия си доход, без да оставят известни средства за покриване на свои нужди, още повече, че свидетелката заяви, че е плащала училищните такси на децата на П., които били повече от 10 хил. лв. годишно. За бащата Р. П. няма данни да е помагал финансово сина си.

Още по невероятно е П. да е спестил цялата сума от 250 хил. лв. в брой, за да я предостави на 10.12.2012 г. на дружеството [фирма], чиито едноличен собственик е бил. Получаването на сумите в един период от повече от 10 години, е било с цел подпомагане, т.е. инвестиране в бизнес, а със спестовна цел.

Изложеното налага извода, за липса на реално предоставени средства под формата на заем от страна на П. П. на ищеца, поради което няма как за последния да възникне задължение за плащане на мораторна лихва в размер на 101 527,77 лв., поради несвоевременно непогасяване на задължението, дължащо се на незаконосъобразния РА № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г.

Предвид на констатациите за липса на реално възникнала вреда за дружеството от посочения вид и размер, не може да се твърди и наличие на причинно-следствена връзка между незаконосъобразния административен акт и възникването на вредата.

2. По отношение на сумата от 55 680 лв., представляваща платено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие с [фирма], за осъществено процесуално представителство и защита в хода на съдебното производство по оспорването на № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г.

Настоящият съдебен състав намира, че в производствата по чл. 156 и следващите от ДОПК, на основание чл. 161 от ДОПК, при проведено успешно оспорване на РА, на жалбоподателя се присъждат разносните по делото и възнаграждението за един адвокат за всяка инстанция съразмерно уважената част на жалбата.

В случая не е спорно, че [фирма] е заплатило на [фирма] сумите договорени в договорите за правна защита и съдействие като възнаграждение посочените в исковата молба суми.

Законодателят ясно е разписал в АПК и ДОПК правилата, по които на жалбоподателите се присъждат сумите, платени за ползвана адвокатска защита, при проведено успешно оспорване по съдебен ред.

Видно от диспозитива на решение № 550/29.01.2019 г., на АССГ, съдът е присъдил в полза на [фирма] сумата от 2000 лв., представляваща адвокатско възнаграждение, съгласно представено пълномощно за правна помощи и съдействие от 10.04.2017 г. Пред първоинстанционния съд не са представени доказателства за платени други суми за адвокатско възнаграждение към момента на даване ход на устните състезания и не е искано изменение на решението в частта за разноските по реда на чл. 248 от ГПК.

Пред касационната инстанция, видно от мотивите на решение № 12830 от 01.10.2019 г. на ВАС, ответникът по касация, т.е. [фирма] е поискал присъждане на деловодни разноски, но до приключване на съдебното дирене в касационната съдебна инстанция не са представени доказателства за извършването на такива. Постъпилите след приключване на съдебното заседание на 24.09.2019 г. списък на разноските и писмени доказателствени средства за направени разноски не следва да се вземат предвид, предвид чл. 64, ал. 1 ГПК, във вр. с § 2 от ДР на ДОПК.

Анализът на събраните доказателства, направено в контекста на разпоредбата на чл. 161 от ДОПК, във връзка с чл. 143 от АПК налага извода, че жалбоподателят е пропуснал възможността да представи своевременно в хода на оспорването на РА № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г. доказателства за платено адвокатско възнаграждение, поради което такива не са му били присъдени от ВАС.

Процесуалният пропуск извършен в хода на друго съдебно производство не може да бъде коригиран чрез предявяване на иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Обратното тълкуване би стимулирало недобросъвестно и несъобразено с процесуалните правила поведение на страните. Във връзка с изложеното съдът намира, че предявените искове са неоснователни и недоказани, поради което следва да бъдат отхвърлени изцяло.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ предвид отхвърляне на предявения иск, основателна е претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ.

Водим от горното, на основание чл. 203 от АПК, **Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав,**

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковата молба на [фирма] с ЕИК хх, със седалище и адрес на управление: гр. С., [улица] срещу Националната Агенция за Приходите, за присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 101 527,77 лв. и на 55 680 лв. от ревизионен акт /РА/ № Р-22221715007450-091-001/03.01.2017 г., отменен по съдебен ред.

ОСЪЖДА [фирма] с ЕИК хх да заплати на Националната агенция за приходите на основание чл. 24 от Наредба за заплащането на правната

помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, сумата от **300** (триста) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, съразмерно на отхвърлената част от иска, за осъществено процесуално представителство по административно дело № 6464 по описа за 2020 г. на Административен съд София - град.

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.